

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA

z języka polskiego

Przedmiotowe Zasady Oceniania są uszczegółowieniem i dostosowaniem do specyfiki przedmiotu zapisów Wewnętrznych Zasad Oceniania, które wraz ze Statutem Szkoły pozostają dokumentami nadrzędnymi.

OBSZARY OCENIANIA

1. Ocenianiu podlegają wiedza i umiejętności określone w programie nauczania języka polskiego oraz różnorodne formy aktywności ucznia, np.:
 - a. prace klasowe, sprawdziany, kartkówki,
 - b. prace domowe pisemne i ustne,
 - c. wypowiedzi ustne na zadany temat,
 - d. udział w dyskusji,
 - e. praca w grupie,
 - f. realizacja projektu
 - g. aktywność na lekcjach.
2. Uczniowie prowadzą zeszyty zgodnie z wymaganiami nauczyciela; notatki z lekcji i prace domowe podlegają kontroli.
3. Pilotáže egzaminów zewnętrznych i sprawdziany diagnostyczne są oceniane zgodnie z funkcjonującą w szkole skalą ocen; wyjątek stanowią te, które odbywają się na początku roku szkolnego; ich wynik stanowi ocenę kształtującą i wyrażany jest w procentach.
4. Prace klasowe i prace domowe są obowiązkowe.
5. Uczeń nieobecny na pracy klasowej jest zobligowany do jej napisania w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (do dwóch tygodni).

ZASADY OCENIANIA

1. Oceny zarówno dla ucznia, jak i dla rodziców są jawne i umotywowane przez nauczyciela.
2. Sposób przeliczania punktów uzyskanych za realizację zadań domowych i klasowych na ocenę szkolną wynika ze stopnia trudności tych zadań. Jako punkt wyjścia przyjmuje się wystawienie oceny dopuszczającej za 50% możliwych do uzyskania punktów. Nauczyciel omawia z uczniami przyjęte kryteria oceny. Przekroczenie progu 100% wynika z przyznania punktów za wyjątkowe walory realizacji zadania.

| | |
|---------------|----------------|
| 0% - 49% | niedostateczny |
| 50% - 59% | dopuszczający |
| 60% - 74% | dostateczny |
| 75% - 89% | dobry |
| 90% - 99% | bardzo dobry |
| 100% i więcej | celujący |

3. Ocena śródroczna/ roczna uwzględnia osiągnięcia całego ocenianego okresu; zawsze należy stwierdzić, czy uczeń pracował systematycznie i uwzględnić postępy. Ocena śródroczna/ roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen bieżących, ale powinna z nich wynikać.
4. Nauczyciele przedstawiają uczniom hierarchię ważności poszczególnych ocen; odzwierciedlają ją obowiązujące w szkole wagi ocen zastosowane w dzienniku elektronicznym.

| | |
|---|--|
| 9 | praca klasowa; praca klasowa 9 (praca klasowa z bieżącego materiału; praca klasowa syntetyczna, przekrojowa; sprawdzian znajomości lektury *poprzedzony wcześniejszym omówieniem...); prezentacja 9; odpowiedź z powtórzenia (w tym typu maturalnego); |
| 7 | sprawdzian; praca klasowa 7 (wypracowanie klasowe typu maturalnego; test czytania tekstu nieliterackiego; wypracowanie klasowe z bieżącego materiału; sprawdzian znajomości lektury); prezentacja 7; projekt uczniowski |
| 5 | kartkówka; odpowiedź 5; praca domowa 5 (syntetyczna, przekrojowa); wypracowanie domowe; |
| 3 | odpowiedź ustna 3 (z bieżącego materiału), praca domowa 3 (z bieżącego materiału); kartkówka z pracy domowej; aktywność na lekcji; ocena niedostateczna będąca konsekwencją przekroczenia liczby dopuszczalnych nieprzygotowań |

5. Za brak pracy domowej lub inną formę nieprzygotowania do lekcji uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, jeżeli nie zgłosi nieprzygotowania przed lekcją. Liczbę nieprzygotowań określa WZO.
6. Uczeń jest zobowiązany przystąpić do poprawy każdej oceny niedostatecznej z pracy klasowej i sprawdzianu.
7. W przypadku stwierdzenia niesamodzielności pracy (podpowiadanie, ściąganie, plagiat itp.) uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
8. Jeżeli uczeń w I półroczu nie został sklasyfikowany lub uzyskał ocenę niedostateczną, powinien uzupełnić wiadomości, lektury, a także umiejętności kształtowane w I półroczu. Powinien rozliczyć się z cyklu prac kontrolnych i odpowiedzi ustnych zgodnie z wymaganiami edukacyjnymi; ich harmonogram powinien zostać przygotowany do zebrania z rodzicami podsumowującego wyniki I półroczu i przekazany do wiadomości ucznia, jego rodziców oraz wychowawcy klasy.

Termin: ok. 45 dni kalendarzowych po zakończeniu I półroczu.

Oceny uzyskane z zaliczenia I półroczu stanowią bieżące oceny II półroczu.

9. O uzyskanie wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z danych zajęć edukacyjnych może ubiegać się uczeń, który spełnia warunki sformułowane w WZO.
 - a. nauczyciel przygotowuje zadania pisemne i ustne obejmujące wiadomości i umiejętności zdobywane przez uczniów w ciągu całego roku (sprawdzające znajomość lektur, pojęć, zjawisk, umiejętność odczytywania znaczeń tekstu literackiego i nieliterackiego, pisanie tekstu własnego itd.) zgodnie z wymaganiami na ocenę, o którą ubiega

- się uczeń,
- b. część pisemna sprawdzianu nie powinna trwać dłużej niż 90',
 - c. jeżeli uczeń w części pisemnej spełni wymagania na ocenę, o którą się ubiega (zdobędzie przynajmniej 80% punktów), przystępuje do części ustnej; część ustna sprawdza umiejętność posługiwania się polszczyzną w mowie i polega na udzieleniu odpowiedzi na 3 pytania składające się na zestaw wylosowany z puli zawierającej przynajmniej 3 zestawy.
 - d. jeżeli uczeń spełni wymagania na ocenę, o którą się ubiega (zdobędzie przynajmniej 80% punktów) także w części ustnej, otrzymuje tę ocenę, jeśli nie – zostaje utrzymana ocena przewidywana.
10. Nauczyciele dostosowują wymagania edukacyjne, metody pracy i formy oceniania do indywidualnych potrzeb i możliwości rozwojowych i edukacyjnych uczniów na podstawie orzeczenia lub opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb i możliwości rozwojowych i edukacyjnych uczniów. Wiadomości i umiejętności sprawdzane są w zalecony przez specjalistów sposób. Nauczyciele realizują zalecenia poradni we współpracy pedagogiem i psychologiem szkolnym oraz rodzicami. Dostosowanie wynika z indywidualnych potrzeb ucznia i może polegać m.in. na:
- a. wydłużaniu czasu pracy przeznaczonego na wykonanie zadania, jeśli jest takie zalecenie poradni,
 - b. formułowaniu zadań w formie uwzględniającej dysfunkcję ucznia (np. w przypadku odpowiedzi ustnej- pytań na piśmie, odczytaniu poleceń głośno, redagowaniu poleceń krótkich, jednoznacznych itp.),
 - c. stworzeniu uczniowi możliwości uzupełniania prac pisemnych ustnie lub wypowiedzi ustnej- pisemną w zależności od potrzeb,
 - d. udzieleniu zgody na pisanie prac domowych na komputerze lub drukowanymi literami,
 - e. zastosowaniu szczegółowych kryteriów oceniania rozwiązań zadań otwartych z języka polskiego adekwatnie do zasad obowiązujących na egzaminie maturalnym (przy tym uczniowie powinni znać zasady pisowni i rzetelnie sprawdzać pisownię w swoich pracach, itp.),
 - f. zwróceniu uwagi na otoczenie, w którym uczeń pracuje (np. jakie miejsce zajmuje w sali) i warsztat jego pracy (np. sprawdzaniu zapisów lekcji i prac domowych, zeszytu, systematyczności wykonywania zadań),
 - g. zastosowaniu metod oceniania kształtującego, gdy to jest możliwe.

KRYTERIA OCENIANIA

Celujący (6)

Otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe i wykazuje umiejętności i wiedzę wykraczające poza te wymagania, w szczególności zaś:

- a) posiadał wiedzę znacznie wykraczającą poza program nauczania w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne zainteresowania i uzdolnienia,

- b) dokonuje pogłębionej interpretacji tekstów i zjawisk kulturowych we właściwie dobranych kontekstach
- c) prezentuje wnikliwą znajomość zjawisk historycznoliterackich,
- d) formułuje oryginalne sądy i umiejętnie je argumentuje,
- e) stosuje nietypowe rozwiązania kompozycyjne,
- f) operuje pięknym i bogatym językiem,
- g) osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych.

Bardzo dobry (5)

Otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe, w szczególności zaś:

- a) opanował zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania w danej klasie,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami, łącząc szeroką znajomość faktów historycznoliterackich z umiejętnością wykorzystania i doboru materiału literackiego kulturowego, także w sytuacjach nowych i nietypowych,
- c) sprawnie analizuje i interpretuje teksty literackie z listy lektur i zjawiska historycznoliterackie i kulturowe,
- d) w pełni rozumie teksty nieliterackie na poziomie znaczeń, struktury i funkcji,
- e) posługuje się językiem o dużym słownictwie, precyzyjnym i sprawnym, spełniającym wszystkie wymogi poprawności,
- f) konstruuje wypowiedzi o spójnej i konsekwentnej kompozycji.

Dobry (4)

Otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe, w szczególności zaś:

- a) nie opanował w pełni wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania w danej klasie, ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania podstawowe,
- b) wykazuje znajomość faktów historycznoliterackich, kulturowych oraz tekstów literackich z listy lektur,
- c) stosuje wiedzę i umiejętności w sytuacjach nowych, chociaż nie zawsze z sukcesem,
- d) wykazuje zrozumienie tekstów nieliterackich na poziomie znaczeń, struktury i funkcji,
- e) próbuje samodzielnych wnioskowań i uogólnień, formułuje sądy własne i odtwórcze,
- f) posługuje się językiem sprawnym, spełniającym podstawowe kryteria poprawności,
- g) konstruuje wypowiedzi poprawne kompozycyjnie, dopuszczalne są usterki w selekcji i hierarchizowaniu elementów wypowiedzi.

Dostateczny (3)

Otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe, w szczególności zaś:

- a) opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie na poziomie podstawowym,
- b) wykazuje znajomość podstawowych zjawisk historycznoliterackich, kulturowych oraz tekstów literackich z listy lektur,
- c) odczytuje sens utworów literackich we właściwych dla nich podstawowych kontekstach,
- d) umie rozwiązywać zadania sprawdzające zrozumienie tekstów

nieliterackich na poziomie znaczeń i podstawowe na poziomie struktury i funkcji,

- e) formułuje odtwórcze sądy, umie je – pomimo uchybień – uzasadnić,
- f) posługuje się językiem w zasadzie poprawnym pod względem gramatycznym, ale mało zróżnicowanym w zakresie słownictwa, ubogim stylistycznie,
- g) stosuje podstawowe zasady kompozycji wypowiedzi, dopuszczalne są usterki w proporcjach kompozycji i jej spójności.

Dopuszczający (2)

Otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe, w szczególności zaś:

- a) nie opanował wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania w danej klasie na poziomie podstawowym, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia wiedzy i kształcenia umiejętności w ciągu dalszej nauki,
- b) zna podstawowe teksty literackie z listy lektur,
- c) ma trudności z prawidłowym wiązaniem utworów ze szkolnej listy lektur z odpowiednim kontekstem historycznoliterackim i kulturowym,
- d) wykazuje braki w znajomości faktów historycznoliterackich i kulturowych,
- e) umie rozwiązywać zadania sprawdzające zrozumienie tekstów nieliterackich na poziomie znaczeń,
- f) z trudem formułuje sądy i ich uzasadnienia,
- g) posługuje się językiem komunikatywnym, choć ubogim w środki; popełnia błędy językowe (w tym błędy pisowni),
- h) choć popełnia błędy kompozycyjne, przestrzega zasad kompozycji trójdzielnej.

Niedostateczny (1)

Otrzymuje uczeń, który nie wywiązał się z wymagań edukacyjnych na poziomie podstawowym:

- a) nie opanował wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania w danej klasie, a braki te uniemożliwiają naukę w klasie programowo wyższej lub na następnym etapie edukacji,
- b) wykazuje rażącą nieznaną tekstów literackich z listy lektur,
- c) nie umie odczytać tekstów literackich z listy lektur w odpowiednich kontekstach,
- d) nie umie analizować i interpretować opracowanych w szkole lub podobnych do nich tekstów literackich, zjawisk historycznoliterackich i kulturowych,
- e) nie umie rozwiązywać zadań sprawdzających zrozumienie tekstów nieliterackich na poziomie znaczeń,
- f) prezentuje niską sprawność językową (popełnia podstawowe błędy stylistyczne, gramatyczne, błędy zapisu), ma problemy z komunikowaniem się,
- g) buduje wypowiedzi niespójne, nieuporządkowane; nawet pod względem formalnym.

Wymagania edukacyjne dostosowane są do realizowanego programu i podręcznika, i stanowią załącznik do PZO z języka polskiego.

DOSTOSOWANIE PRZEDMIOTOWEGO SYSTEMU OCENIANIA DO MOŻLIWOŚCI UCZNIÓW ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI PSYCHOFIZYCZNYMI I EDUKACYJNYMI

1. Dysleksja, dysgrafia i dysortografia:

Uczeń nie jest oceniany za czytanie tekstów na głos.

Nie obniża się oceny za stronę graficzną pisma.

Jeśli zapis uniemożliwia nauczycielowi przeczytanie tekstu, uczeń głośno odczytuje tekst.

Uczeń ma możliwość poprawiania prac klasowych, sprawdzianów, kartkówk ustnie.

Przy ocenianiu prac pisemnych ucznia obowiązuje większa tolerancja błędów ortograficznych oraz przestawiania liter.

Umożliwienie uczniowi kilkakrotnego wysłuchania nagrania lub przeczytania tekstu.

Egzekwowanie od ucznia zadań samodzielnie przygotowanych bądź rozwiązanych w domu.

W razie konieczności umożliwia się uczniowi korzystanie z komputera przy wykonywaniu domowych zadań pisemnych.

W razie potrzeby można wydłużyć czas na czytanie tekstów poleceń, instrukcji, pytań.

W razie potrzeby można wydłużyć czas pisania prac klasowych.

Wymagania merytoryczne obniżyć można do poziomu podstawowego.

Oceniany jest wkład pracy ucznia.

2. ADHD:

Umożliwia się uczniowi pisanie klasówek i sprawdzianów podzielonych na mniejsze partie.

Oceniany jest wkład pracy ucznia.

3. Zespół Aspergera:

Polecenia i prace domowe dostosowuje się do możliwości percepcyjnych ucznia (krótsze, konkretne polecenia i zadania).

Zadania wieloetapowe dzieli się na mniejsze partie.

W miarę możliwości preferowana jest ustna odpowiedź zamiast pracy pisemnej.

W razie potrzeby można wydłużyć czas na czytanie tekstów poleceń, instrukcji, pytań oraz wykonanie zadań.

2. Ocenę bardzo dobrą i dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe, w szczególności zaś:

- ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania w danej klasie,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami, łącząc szeroką znajomość faktów historycznoliterackich z umiejętnością wykorzystania i doboru materiału literackiego i kulturowego, także w sytuacjach nowych i nietypowych,
- c) sprawnie analizuje i interpretuje teksty literackie z listy lektur i zjawiska historycznoliterackie i kulturowe,
- d) w pełni rozumie teksty nieliterackie na poziomie znaczeń, struktury i funkcji,
- e) posługuje się językiem o dużym zasobie słownictwa, precyzyjnym i sprawnym, spełniającym wszystkie wymogi poprawności,
- f) konstruuje wypowiedzi o spójnej i konsekwentnej kompozycji.

- ocenę dobry otrzymuje uczeń, który:

- h) nie opanował w pełni wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania w danej klasie, ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania podstawowe,
- i) wykazuje znajomość faktów historycznoliterackich, kulturowych oraz tekstów literackich z listy lektur,
- j) stosuje wiedzę i umiejętności w sytuacjach nowych, chociaż nie zawsze z sukcesem,
- k) wykazuje zrozumienie tekstów nieliterackich na poziomie znaczeń, struktury i funkcji,
- l) próbuje samodzielnych wnioskowań i uogólnień, formułuje sądy własne i odtwórcze,
- m) posługuje się językiem sprawnym, spełniającym podstawowe kryteria poprawności,
- n) konstruuje wypowiedzi poprawne kompozycyjnie, dopuszczalne są usterki w selekcji i hierarchizowaniu elementów w wypowiedzi.

3. Ocenę dostateczną i dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe, w szczególności zaś:

- ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie na poziomie podstawowym,
- b) wykazuje znajomość podstawowych zjawisk historycznoliterackich, kulturowych oraz tekstów literackich z listy lektur,
- c) odczytuje sens utworów literackich we właściwych dla nich podstawowych kontekstach,
- d) umie rozwiązywać zadania sprawdzające zrozumienie tekstów nieliterackich na poziomie znaczeń i podstawowe na poziomie struktury i funkcji,
- e) formułuje odtwórcze sądy, umie je – pomimo uchybień – uzasadnić,
- f) posługuje się językiem w zasadzie poprawnym pod względem gramatycznym ale mało zróżnicowanym w zakresie słownictwa, ubogim stylistycznie,
- g) stosuje podstawowe zasady kompozycji wypowiedzi, dopuszczalne są usterki w proporcjach kompozycji i jej spójności.

- ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- i) nie opanował wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania w danej klasie na poziomie podstawowym, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia wiedzy i kształcenia umiejętności w ciągu dalszej nauki,
- j) zna podstawowe teksty literackie z listy lektur,
- k) ma trudności z prawidłowym wiązaniem utworów ze szkolnej listy lektur z odpowiednim kontekstem historycznoliterackim i kulturowym,
- l) wykazuje braki w znajomości faktów historycznoliterackich i kulturowych,
- m) umie rozwiązywać zadania sprawdzające zrozumienie tekstów nieliterackich na poziomie znaczeń,
- n) z trudem formułuje sądy i ich uzasadnienia,
- o) posługuje się językiem komunikatywnym, choć ubogim w środki; popełnia błędy językowe (w tym błędy pisowni),
- p) choć popełnia błędy kompozycyjne, przestrzega zasad kompozycji trójdzielnej.

4. Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie wywiązał się z wymagań edukacyjnych na poziomie podstawowym:

- a) nie opanował wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania w danej klasie, a braki te uniemożliwiają naukę w klasie programowo wyższej lub na następnym etapie edukacji,
- b) wykazuje rażącą nieznaną tekstów literackich z listy lektur,
- c) nie umie odczytać tekstów literackich z listy lektur w odpowiednich kontekstach,
- d) nie umie analizować i interpretować opracowanych w szkole lub podobnych do nich tekstów literackich, zjawisk historycznoliterackich i kulturowych,
- e) nie umie rozwiązywać zadań sprawdzających zrozumienie tekstów nieliterackich na poziomie znaczeń,
- f) prezentuje niską sprawność językową (popełnia podstawowe błędy stylistyczne, gramatyczne, błędy zapisu), ma problemy z komunikowaniem się,
- g) buduje wypowiedzi niespójne, nieuporządkowane; nawet pod względem formalnym.

5. Wymagania edukacyjne dostosowane są do realizowanego programu i podręcznika i stanowią załącznik do PZO z języka polskiego.